

Työsuojelun toimintaohjelma toiminta- kaudelle 1.1.2026 – 31.12.2029

Käsitelty

Työsuojelukokouksessa 15.1.2026

Johtoryhmässä 20.1.2026

YT-toimikunnassa 27.1.2026

ISLAB hyvinvointiyhtymän hallituksessa xx.xx.2026

Työsuojelun toimintaohjelma toimintakaudelle
1.1.2026 – 31.12.2029

[Hyväksyntäaika]
[OID]

Sisällys

1 Työsuojelu ja sen yleiset tavoitteet	3
2 Työsuojelun vastuut ja toimivaltuudet	4
2.1 Johto ja esihenkilöt	4
2.2 Työntekijät (jokainen ISLABilainen organisaatiotasosta riippumatta)	4
2.3 Työsuojeluorganisaatio	4
3 Työympäristön kuvaus	7
4 Vaarojen tunnistaminen ja riskinarviointi	7
5 Työ- ja turvallisuusohjeet sekä tiedottaminen	8
6 Työsuojelun konkreettiset tavoitteet ja kehittämiskohteet vuosille 2026–2029	9
7 Työsuojelun yhteistoiminta	11
8 Työterveyshuolto	12
9 Työsuojeluasioiden huomiointi ISLABin toiminnassa	13
10 Työolojen seuranta	13
11 Toimintaohjelman seuranta ja päivitys	14
12 Keskeiset lait ja säädökset	14

Työsuojelun toimintaohjelma toimintakaudelle
1.1.2026 – 31.12.2029

[Hyväksyntäaika]
[OID]

1 Työsuojelu ja sen yleiset tavoitteet

Työturvallisuuskeskuksen määritelmän mukaan *"Työsuojelu on työnantajan ja työntekijöiden välistä yhteistoimintaan, jolla huolehditaan siitä, että työpaikalla on turvallista ja terveellistä tehdä työtä"* (Työturvallisuus ja työsuojelu, 2019). Työturvallisuus on Työturvallisuuskeskuksen määritelmän mukaan sitä, että *"työpaikalla fyysiset, psyykkiset ja sosiaaliset työolot ovat kunnossa"* (Työturvallisuus ja työsuojelu, 2019). Työturvallisuustyöhön sisältyy lisäksi työkykyä ylläpitävä toiminta, jonka tavoitteena on edistää työntekijöiden fyysisten ja psyykkisten voimavarojen ja työn vaatimusten yhteensovittamista työuran kaikissa vaiheissa.

Työsuojelutoiminta perustuu työn vaarojen ja haittatekijöiden tunnistamiseen, riskien arviointeihin sekä niihin selvityksiin, joilla arvioidaan tunnistettujen haitta- ja vaaratekijöiden merkitystä työntekijöiden terveydelle ja turvallisuudelle (esim. työpaikkaselvitykset). Työsuojelun ja työturvallisuustyön keskeinen periaate onkin ennakointi ja suunnitelmallinen työolojen kehittäminen niin, että työ ja työympäristö eivät vaaranna terveyttä, työ on sopivasti kuormittava, työyhteisö on toimiva ja työn tekeminen on mielekästä ja palkitsevaa.

Työturvallisuutta ja työsuojelua ohjaavat monet lait, joista yksi keskeinen on Työturvallisuuslaki ("Työsuojelulaki", 738/2002). Tämän lain 9 §:n mukaan *"Työnantajalla on oltava turvallisuuden ja terveellisyyden edistämiseksi ja työntekijöiden työkyvyn ylläpitämiseksi tarpeellista toimintaa varten ohjelma, joka kattaa työpaikan työolojen kehittämistarpeet ja työympäristöön liittyvien tekijöiden vaikutukset (työsuojelun toimintaohjelma)"*. Edelleen laissa on kirjattu, että *"Toimintaohjelmasta johdettavat tavoitteet turvallisuuden ja terveellisyyden edistämiseksi sekä työkyvyn ylläpitämiseksi on otettava huomioon työpaikan kehittämistoiminnassa ja suunnittelussa ja niitä on käsiteltävä työntekijöiden tai heidän edustajiensa kanssa"*.

Työsuojelun toimintaohjelman tavoitteena on siis auttaa työnantajaa yhteistyössä henkilöstön kanssa ennakoivassa ja järjestelmällisessä työsuojelutoiminnassa. Työsuojelun toimintaohjelma onkin tärkeä osa työpaikan turvallisuusjohtamista ja ISLABin strategiaa, jonka yhtenä tavoitteena on hyvinvoivat ja osaavat ammattilaiset. Toimintaohjelma määrittelee ISLABin työsuojelutoiminnan periaatteet. Yksi työsuojelun keskeinen tavoite onkin, että sekä johto että työntekijät

Työsuojelun toimintaohjelma toimintakaudelle
1.1.2026 – 31.12.2029

[Hyväksyntäaika]
[OID]

huomioivat työsuojelun ja työhyvinvoinnin omassa päivittäisessä toiminnassaan. Työsuojelun toimintaohjelma koskee koko ISLAB-organisaatiota.

2 Työsuojelun vastuut ja toimivaltuudet

2.1 Johto ja esihenkilöt

Työturvallisuuslain 8 §:n, työsopimuslain 2 luvun 3 §:n ja viranhaltijalain 14 §:n mukaan työnantaja on velvollinen huolehtimaan työntekijöiden turvallisuudesta ja terveydestä työssä. ISLABissa työnantajaa edustavat toimitusjohtaja, johtoryhmän jäsenet sekä esihenkilöt. He ovat työnantajan edustajina toimivaltuuksiensa mukaisessa vastuussa työyhteisönsä työsuojelusta ja työturvallisuudesta, ja vievät tarvittaessa siihen liittyviä esityksiä eteenpäin organisaatiossa.

2.2 Työntekijät (jokainen ISLABilainen organisaatiotasosta riippumatta)

Jokaisella työyhteisön jäsenellä on omalta osaltaan vastuu työsuojelun ja työhyvinvoinnin toteuttamisesta ja edistämisestä (Työturvallisuuslaki, 4 luku) mm. perehtymällä työhönsä ja työympäristöönsä, noudattamalla annettuja ohjeistuksia sekä ilmoittamalla turvallisuushavainnoista ja läheltä piti -tilanteista työtapaturmien lisäksi.

2.3 Työsuojeluorganisaatio

ISLABilla on työsuojelupäällikkö, vaaleilla nelivuotiseksi toimikaudeksi valittu työntekijöiden työsuojeluvaltuutettu, joka toimii myös toimihenkilöiden työsuojeluvaltuutettuna, ja hänen varavaltuutettunsa sekä työntekijöiden valitsevat aluekohtaiset työsuojeluyhdyshenkilöt (maksimissaan 8 henkilöä, toimikauden alussa 7 henkilöä). Nämä muodostavat ISLABin työsuojeluorganisaation. Heillä ei ole oikeudellista vastuuta työsuojelusta. He toimivat linjaorganisaation tukena varmistamassa ja edistämässä työn terveellisyttä ja turvallisuutta sekä työhyvinvointia. Yhteistoimintahenkilöiden oikeuksiin kuuluu mm. työtä, työolosuhteita ja työoloseuraamuksia koskevien asiakirjojen nähtäväksi saanti sekä keskustelu kenen kanssa tahansa

Työsuojelun toimintaohjelma toimintakaudelle
1.1.2026 – 31.12.2029

[Hyväksyntäaika]
[OID]

työsuojeluun ja työhyvinvointiin liittyvissä asioissa työntekijän pyynnöstä. Työsuojeluorganisaation tehtävänä onkin tukea ja auttaa työyhteisöjä ajankohtaisista työsuojeluun liittyvistä aiheista sekä perehdyttämällä työsuojeluun ja työturvallisuuteen. Työsuojeluorganisaatio pyrkii kehittämään henkilöstön työturvallisuustietoutta ja -osaamista sekä työ- ja toimintakykyä.

Työsuojelupäällikkö toimii työnantajan edustajana työsuojelun yhteistoiminnassa, työsuojelun asiantuntijana ISLABissa mm. avustaen johtoa ja esihenkilöitä työsuojeluasioissa sekä yhteistyökumppanina työsuojeluviranomaisille ja yhteisen työpaikan työsuojelu- ja työturvallisuustoimijoille. ISLABissa on työsuojelupäällikön tehtävä, johon sisältyy erillinen osaamisen kehittämisen asiantuntijan tehtävä. Työsuojelupäällikön tarkempi tehtäväkuvaus on ISLABin intrassa.

Työntekijöiden työsuojeluvaltuutettu ja varavaltuutettu (myöhemmin yhteisesti nimikkeellä työsuojeluvaltuutettu) toimivat työntekijöiden edustajina. Lisäksi he toimivat toimihenkilöiden edustajina, koska toimihenkilöiden työsuojeluvaaliin ei asetunut ketään ehdolle. Työsuojeluvaltuutetun toimialueena on koko ISLAB. Työsuojeluvaltuutettu edustaa työpaikan työntekijöitä käsiteltäessä valvontalain 26 §:ssä ja työsuojelun yhteistoimintasopimuksen 3 §:ssä tarkoitettuja asioita sekä muissa erityislaeissa yhteistoiminnassa työnantajan kanssa käsiteltäviksi säädettyjä asioita ja suhteessa työsuojeluviranomaisiin. Varsinaiset konkreettiset toimenpiteet toteutetaan linjaorganisaatiossa kulloisten johto- ja esihenkilövastuiden puitteissa. Tarkempi tehtäväkuvaus on ISLABin intrassa Työsuojeluvaltuutetulle on määritelty työsuojelutehtävien hoitoon erillinen työaika, joka on 31,4 tuntia/viikko (työsuojeluvaaliin liittyvä neuvottelutulos ja sopimus, 18.6.2025). Varavaltuutetun tehtävänä on tarvittaessa astua varsinaisen työsuojeluvaltuutetun tilalle tämän ollessa pysyvästi tai tilapäisesti pidempiaikaisesti estynyt tehtäviensä hoidosta. Varavaltuutetun tehtävät rinnastetaan muuna aikana työsuojeluyhdyshenkilöiden tehtäviin.

Työsuojelun toimintaohjelma toimintakaudelle
1.1.2026 – 31.12.2029

[Hyväksyntäaika]
[OID]

Työsuojeluyhdyshenkilöt voivat käyttää työsuojelutehtävien hoitamiseen 4 tuntia 6 viikon työvuorolistassa (työsuojeluvaaliin liittyvä neuvottelutulos ja sopimus, 18.6.2025). Lisäksi aikaa voidaan irrottaa myös enemmän, mikäli sille on selkeä tarve ja se on resurssien puitteissa mahdollista. Työsuojelutehtävien hoitamiseen käytetty työaika merkitään Titaniale pienellä u-kirjaimella. Työsuojeluyhdyshenkilön tehtävänä on

- toimia oman alueensa osalta välittömässä työsuojelun yhteistoiminnassa ja osallistua lähityöyhteisöissä työsuojeluasioiden käsittelyyn
- perehtyä oman alueensa työolosuhteisiin ja toimia työsuojeluvaltuutetun yhteys-henkilönä ja yhteistyökumppanina toiminnan ja työolosuhteiden suunnittelun sekä tiedottamisen osalta
- huolehtia riittävästä kouluttautumisesta ammattiyhdistyskoulutuksesta solmitun kunta- ja hyvinvointialan työ- ja virkaehtosopimuksen mukaisen koulutusoikeu-tensa pohjalta
- toimia alueensa esihenkilöiden työparina työsuojeluasioissa
- osallistua oman alueensa vaarojen arviointeihin ja työterveyshuollon työpaikka-käynteihin
- osallistua työsuojelun kokouksiin ja käydä siellä läpi oman alueen työsuojeluun liittyvät ajankohtaiset asiat
- osallistua pyydettyäessä työnantajan ja työterveyshuollon kanssa käytävään, työntekijää koskevaan neuvotteluun
- osallistua tarvittaessa työsuojelua koskeviin tarkastuksiin ja asiantuntijatutki-muksiin
- sopia esihenkilön kanssa työsuojeluun ja työsuojeluyhdyshenkilön tehtäviin liit-tyvään koulutukseen käytettävästä työajastaan

Työsuojeluorganisaation toimintaa tukevat työyksikkökohtaisesti valitut ja vastuu-henkilöluetteluihin kirjatut turvallisuusvastaavat ja hygieniayhdyshenkilöt. He kuulu-vat työsuojeluorganisaation TEAMS-tiimiin. Heidän tehtävänsä on kuvattu erilli- sessä ohjeessa.

Työsuojelun toimintaohjelma toimintakaudelle
1.1.2026 – 31.12.2029

[Hyväksyntäaika]
[OID]

3 Työympäristön kuvaus

ISLAB hyvinvointiyhtymä on monipaikkainen laboratorio-organisaatio, joka toimii koko Itä-Suomen alueella Etelä-Savon, Pohjois-Karjalan ja Pohjois-Savon hyvinvointialueiden alueella. ISLABilla on kolme keskuslaboratoriota, kolme lähilaboratoriota ja noin 60 näytteenottopistettä. Keskus- ja lähilaboratorioissa tehdään näytteenottotyön lisäksi analytiikkaa kliinisen kemian, kliinisen hematologian ja kliinisen mikrobiologian erikoisaloilla palveluverkkosuunnitelman mukaisesti. Laajin tutkimusvalikoima on Puijon sairaalan laboratoriossa Kuopiossa. Keskuslaboratorioissa toimii välinehuolto sekä toimistopalvelut. Lähilaboratorioissa tehdään vain päivystysluonteista kiireellistä analytiikkaa. Näytteenottotyöhön kuuluu kliinisen fysiologian tutkimuksista lepo-EKG ja spirometria osassa näytteenottopisteistä. Hallinto- ja asiantuntijapalveluiden tulosalue palvelee/ koko ISLABia.

Keskuslaboratorioissa laboratorioanalytiikkaa sekä näytteiden vastaanottoa ja käsittelyä tehdään kolmessa vuorossa. Osa työpisteistä toimii vain päivävuorossa. Näissä laboratorioissa tutkimushenkilöstö toimivat päivävuorossa. Heillä voi olla myös ns. hälytystyötä myös ns. päivystysaikana. Lähilaboratorioissa tehdään työtä kahdessa vuorossa ja näytteenottopisteissä päivävuorossa. Näytteenottopisteisiin liittyy yksintyöskentelyä ja siirtymistä pisteestä toiseen.

4 Vaarojen tunnistaminen ja riskinarviointi

Työturvallisuuslain mukaan työnantajan velvollisuus on huolehtia siitä, että työolosuhteet ja työympäristö ovat sellaiset, että ne eivät aiheuta terveys- tai turvallisuusriskiä siellä työskenteleville. Vaarojen tunnistaminen ja riskinarviointi tehdään vähintään kolmen vuoden välien ja aina toiminnan muuttuessa. Vaarojen tunnistamisessa arvioidaan kemialliset, biologiset, fysikaaliset, fyysiset ja psykososiaaliset. Vaarojen tunnistamisen tekevät työntekijät, jotka tuntevat arvioitavan toiminnan. Riskien arvioinnin tekevät työntekijät yhteistyössä esihenkilön työsuojeluyhdyskunnan henkilöstön (työsuojeluyhdyskunnan henkilö ja/tai turvallisuusvastaava). Työsuojeluvälineet voi olla apuna prosessissa.

Työsuojelun toimintaohjelma toimintakaudelle
1.1.2026 – 31.12.2029

[Hyväksyntäaika]
[OID]

Arvioinnit kirjataan sähköiseen Riski Arvi -ohjelmaan. Vaarojen tunnistamisesta ja riskien arvioinnista on ISLAB-tasoinen ohje, millä pyritään takaamaan yhtenäiset käytänteet. Arvioinnin tueksi on tehty ISLAB-tasoiset biologisten ja kemiallisen tekijöiden sekä raskaana olevien, äsken synnyttäneiden ja imettävien työntekijöiden riskinarvioinnit. Näitä voidaan käyttää apuna työyksikkökohtaisia arviointeja tehdessä. Biologisia vaaratekijöitä esiintyy kaikessa laboratoriotoinnissa. Kemiallisia vaaratekijöitä esiintyy eniten isommissa keskuslaboratorioissa kuten myös fysikaalisista vaara- ja haattatekijöistä melu, säteily- ja yötyö. Yksintyöskentelyä ja väkivallan uhkaa esiintyy lähinnä näytteenottopisteissä. Psykososiaalisia kuormitustekijöitä esiintyy koko organisaatiossa erityisesti muuttuvan toimintaympäristön aiheuttamista toiminnallisista ja tuotannollisista muutoksista johtuen.

Työssä esiintyvien vaarojen ja haattatekijöiden terveydellisen merkityksen arvioinnin tekee työterveyshuolto osana työpaikkaselvitystä. Työpistekohtainen vaarojen tunnistaminen ja riskinarviointi toimivat tässä yhtenä pohjaselvityksenä. Työn vaarojen tunnistaminen ja arviointi tehdään työyksiköissä yleisellä tasolla, mutta vaarojen terveydellisen merkityksen arvioinnissa otetaan huomioon työntekijöiden henkilökohtaiset edellytykset, mukaan lukien ikääntyminen.

Vaarojen tunnistamisen ja riskinarvioinnin lisäksi koko henkilöstö osallistuu turvallisuushavaintojen ja läheltä piti -tilanteiden raportointiin sähköisessä Laatuportti -järjestelmässä. Järjestelmään kirjatut havainnot ohjautuvat työyksikön esihenkilön käsiteltäväksi ja samalla huolehditaan turvallisuusuhan poistamisesta tai minimoimisesta. Näillä keinoin koko henkilöstö on mukana kehittämässä oman työpaikan olosuhteita. Vaarojen tunnistamisen sekä riskinarvioinnin ja turvallisuushavaintojen perusteella löydetään ISLAB tasoiselle työsuojelutyölle oikeat painopistealueet ja toimenpiteiden tärkeysjärjestys.

5 Työ- ja turvallisuusohjeet sekä tiedottaminen

ISLAB hyvinvointiyhtymän toimintakäsikirja kuvaa muun muassa ISLABin laatupolitiikan, toimintajärjestelmän sekä hallinnollisen ja tuotannollisen ohjauksen. Toimintakäsikirja sekä ISLABin työturvallisuusohjeet ovat sähköisinä dokumentinhallinnassa. Työturvallisuusohjeet ovat

Työsuojelun toimintaohjelma toimintakaudelle
1.1.2026 – 31.12.2029

[Hyväksyntäaika]
[OID]

koottuina intranetin työsuojelun sivustolle. Lisäksi jokaisessa työyksikössä on fyysinen turvallisuuskansio, jossa on tärkeimmät palo- ja pelastusturvallisuuteen liittyvät ohjeet tulostettuina sähkö- tai tietoliikennekatkojen varalta. Turvallisuuskansioiden sisällöt vaihtelevat työyksikön koon mukaan, ovat ISLAB-tasoisia ja kuvattuna intrassa Valmius-sivustolla. ISLABissa on yhteiset pohjat erilaisille työyksikkökohtaisille häiriötilanneohjeille sekä turvallisuussuunnitelmalle. Työyksikön esihenkilöt ja aluelaboratorion johtajat vastaavat näistä ohjeista, mutta turvallisuusvastaavat auttavat työyksikkökohtaiset ohjeiden laatimisesta yhteisille pohjille.

Yleisten työturvallisuusohjeiden lisäksi työturvallisuusnäkökohdat arvioidaan ja kirjataan työpiste-
tekuvausta ja toimintaan liittyviä työohjeita valmistellessa vastuuhenkilöiden toimesta. Työpis-
teissä on koottuna myös siellä käytössä olevien kemikaalien käyttöturvallisuustiedotteet.

Kaikkiin työturvallisuuteen liittyviin ohjeisiin perehtyminen kuuluu uuden työntekijän perehdytys-
ohjelmaan sekä työpistekohtaisen työtehtävään perehtymiseen. Tässä yhteydessä myös pereh-
dytään työvälineiden turvalliseen käyttöön. Perehtyjä ja perehdytyksen vastuuhenkilö yhdessä
arvioivat riittävän perehtyneisyyden saavuttamisen.

ISLABin hallinnolliset ohjeet, muistiot ja pöytäkirjat ovat luettavissa intranetistä niiden valmistut-
tua. Työyhteisöissä pidetään säännöllisesti työpaikkakokouksia, joissa käsitellään organisaation
yhteisiä ja työyksikköä koskevia asioita. Työsuojeluvastuiden mukaisista asioista tiedottaminen
kuuluu linjaorganisaatiolle. Sisäinen tiedottaminen on jokaisen esihenkilön vastuulla ja työnteki-
jällä on vastuu seurata ISLABin sisäistä henkilöstöviestintää.

6 Työsuojelun konkreettiset tavoitteet ja kehittämiskohteet vuosille 2026–2029

ISLABin työsuojelutoiminnan tavoitteena on viedä eteenpäin organisaation turvallisuuskulttuuria
niin, että työsuojelu ja työturvallisuus eivät ole erillinen toiminto, vaan osa jokaisen työntekijän
työtä ja työtehtävää organisaatiotasosta riippumatta. Vain tällä tavalla voidaan tukea tavoitetta
työkyvyn, turvallisuuden ja terveellisyiden sekä työhyvinvoinnin kehittämisestä sekä strategista
tavoitetta hyvinvoivista ammattilaisista. Tämä voidaan saavuttaa lisäämällä lisätä henkilöstön

Työsuojelun toimintaohjelma toimintakaudelle
1.1.2026 – 31.12.2029

[Hyväksyntäaika]
[OID]

käytännön työturvallisuus- ja työsuojeluosaamista ja tekemällä tunnetuksi ISLABin työhyvinvointia tukevia toimintamalleja, menetelmiä ja ohjeistuksia sekä tekemällä tunnetuksi ISLABin työsuojelutyötä ja -henkilöstöä. Sairauspoissaolot osaltaan kertovat työntekijöiden hyvinvoinnista ja turvallisuustekijöistä. Tavoitteena on sairauspoissaolojen vähentäminen puuttamalla niihin eniten poissaoloja aiheuttaviin tekijöihin, joihin voimme vaikuttaa. Näitä ovat tuki- ja liikuntaelinsairaudet, psykososiaalisista kuormitustekijöistä johtuvat mielenterveyteen liittyvät haasteet sekä työmatka- ja työtapaturmat. Vaarojen tunnistamisesta sekä työpaikkaselvityksistä nousee myös tarvittavasta hätäensiapuosaamisesta huolehtiminen sekä yksintyöskentelyssä väkivallan uhka. Henkilöstö tekee aktiivisesti turvallisuushavaintoja Laatuportti-järjestelmään, mutta havaintojen ISLAB-tasoinen hyödyntämisessä on kehitettävää työturvallisuuden parantamiseksi organisaatiotasolla.

ISLABin työsuojelutoiminnan konkreettiset toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi tällä toimintakaudella on listattu alla. Toimenpiteistä valitaan kunakin vuonna erityisesti kehitettävät asiat ja ne kirjataan myös henkilöstöpalveluiden strategiatauluun. Toimenpiteitä valmistellaan työsuojeluorganisaation piirissä. Työsuojelulle laaditaan vuosittainen vuosikello. Vuosikelloa ja toimenpiteitä tavoitteiden edistämiseksi seurataan työsuojelukokouksessa ja yhteistyötoimikunnassa. Kokouksista laaditaan muistiot, jotka tallennetaan intranetiin. Edellisen vuoden työsuojelutoiminnan yhteenveto käydään läpi vuoden ensimmäisessä ISLAB-tasoisessa johdon katselmuksessa ja tulevan vuoden toimintasuunnitelma esitellään syksyn johdon katselmuksessa.

Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi

- Henkilöstön käytännön työturvallisuusosaaminen lisääminen
 - Säännölliset työsuojelun tietoiskut työsuojeluvaltuutetun toimintana
 - Työturvallisuuteen ja työhyvinvointiin liittyvän perehdytyksen kehittäminen, sähköisen oppimisympäristön ISMO-kurssien valmistaminen ja kehittäminen
 - Vaarojen tunnistamisen ja arvioinnin osaamisen kehittäminen (tekninen osaaminen, ISLAB-tasoisien riskinarviointien hyödyntäminen, merkityksen ymmärtäminen) sekä työsuojelun tilastojen (työsuojeluilmoitukset ja turvallisuushavainnot) liittäminen osaksi vaarojen tunnistamista ja arviointia.

Työsuojelun toimintaohjelma toimintakaudelle
1.1.2026 – 31.12.2029

[Hyväksyntäaika]
[OID]

- Työhyvinvointia tukevien toimintamallien, ohjeiden ja menetelmien tunnettuuden lisääminen
 - Työkyvyn tukitoimien aktiivinen käyttö yhteistyössä työterveyshuollon kanssa. Aktiivisen tuen ja korvaavan työn toimintamallien jalkauttaminen esihenkilöille ja työntekijöille.
 - Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman jalkauttaminen, häirinnän ja syrjinnän ehkäisy. Liitteeseen on kirjattu tarkemmat toimenpiteet tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman tavoitteiden saavuttamiseksi.
 - Sisäilmaan liittyvien ilmiöiden osaamisen kehittäminen
 - Terveisiä työsuojelusta -intranostot ajankohtaisilla aiheilla
- Sairauspoissaolojen vähentäminen
 - Ergonomiaosaamisen ja -tietoisuuden lisääminen
 - Aktiivisen tuen ja korvaavan työn toimintamallien aktiivinen käyttö. Selvitetään Työturvallisuuskeskuksen ”Kuormittumisesta ilmoittaminen työnantajalle” -lomakkeen käyttöönottoa, Mielen työkalupakki -työkalujen käyttöönottoa soveltuvin osin sekä Kuormitusvaa’an käyttöönottoa osana vaarojen tunnistamista.
 - Psykososiaaliseen kuormittumiseen liittyvien turvallisuushavaintojen ISLAB-tasoinen hyödyntäminen, psykososiaalisen turvallisuuden lisääminen työyhteisössä, esihenkilöiden työsuojeluosaamisen lisääminen
 - Työ- ja työmatkatapaturmien tapaturmatutkinta ja juurisyyanalyysi tietoisuuden lisääminen
- Hätäensiapukoulutusten ISLAB-tasoinen organisointi
- Yksintyöskentelyyn liittyvän väkivallanuhkan minimoiminen
- Tapaturmatutkinnan ja juurisyyanalyysin kehittäminen sekä ilmoitetuista turvallisuushavainnoista ja työsuojeluilmoituksista oppiminen
- Työsuojeluvaltuutetun osallistuminen suunnitellusti työyksiköiden viikkopalaveriin.

7 Työsuojelun yhteistoiminta

Työturvallisuuslaissa (17 §) säädetyn mukaisesti työnantaja ja työntekijät huolehtivat yhteistoiminnassa työpaikan työturvallisuuden ylläpitämisestä ja parantamisesta. Laissa työsuojelun

Työsuojelun toimintaohjelma toimintakaudelle
1.1.2026 – 31.12.2029

[Hyväksyntäaika]
[OID]

valvonnasta ja työpaikan työsuojelutoiminnasta säädetään tarkemmin työsuojeluyhteistoiminnan järjestämisestä ja yhteistoiminnassa käsiteltävistä asioista.

Työsuojelun yhteistoiminta on sekä edustuksellista (käsitellään laajakantoiset ja työpaikkaa yleisesti koskevat työsuojelun yhteistoiminta-asiat) että välitöntä (kaikki esihenkilöiden ja työntekijöiden välinen suora, arkinen yhteistyötoiminta). Työsuojelun yhteistoiminnan tavoitteena on edistää työnantajan ja työntekijöiden välistä vuorovaikutusta ja tehdä mahdolliseksi työntekijöiden osallistuminen ja vaikuttaminen työpaikan turvallisuutta ja terveellisyyttä koskevien asioiden käsittelyyn. Työntekijällä on oikeus tehdä työpaikan turvallisuutta ja terveellisyyttä koskevia ehdotuksia työnantajalle ja työsuojeluorganisaatiolle sekä saada ehdotuksista palautetta. ISLABissa Laatuportin turvallisuushavaintojen ilmoittaminen sekä ISLABin henkilöstön aloitetoiminnan periaatteet tukevat osaltaan myös työsuojelun yhteistoimintaa.

ISLABissa lakisääteinen työsuojelutoimikunta on yhdistetty työnantajan ja henkilöstön edustajista muodostettuun yhteistyötoimikuntaan (YT-kokous). Kuvaus työsuojelun yhteistoiminnasta on kirjattu työsuojelukauden alussa voimaan tulleeseen yhteistoimintasopimukseen.

8 Työterveyshuolto

ISLABissa työterveyshuollon palvelutuottajia ovat Pihlajalinna Terveys Oy Etelä-Savon ja Pohjois-Savon alueilla ja Siun työterveys Oy Pohjois-Karjalan alueella. Työterveyshuoltopalvelu sisältää lakisääteisten palvelujen lisäksi vapaaehtoisia työterveystarkastuksia sekä sairaanhoitopalveluita laboratoriotutkimuksineen.

Työsuojelun tehtävänä on yhteistyössä työterveyshuollon kanssa tukea ja kannustaa koko henkilöstöä sitoutumaan työturvallisuuden edistämiseen ja vaarojen torjuntaan työpaikoilla sekä tukea työhyvinvointia ja työkykyä. Työterveyshuollon tavoitteet kirjataan vuosittain laadittavaan työterveyshuollon toimintasuunnitelmaan, joka on samansisältöinen molempien palveluntuottajien kanssa. Toiminnan suunnittelussa hyödynnetään lisäksi tietoja, joita saadaan mm. työpaikaselvityksistä, työterveyshuollon ennaltaehkäisevästä toiminnasta ja sairausvastaanotosta sekä työterveyshuollon tietojärjestelmistä. Toimintasuunnitelma on hyväksytty ISLABin

Työsuojelun toimintaohjelma toimintakaudelle
1.1.2026 – 31.12.2029

[Hyväksyntäaika]
[OID]

yhteistyötoimikunnassa. Tavoitteiden saavuttamista seurataan työterveyshuollon palveluntuottajien yhteistyöpalaverissa ja raportoidaan niin työsuojelukokoukselle kuin YT-toimikunnalle.

9 Työsuojeluasioiden huomiointi ISLABin toiminnassa

Esihenkilöt työnantajan edustajina sekä työsuojeluvaltuutetut ja työsuojeluyhdyshenkilöt heidän tukenaan huolehtivat työolojen, työtapojen ja työyhteisön tilan tarkkailusta työyksiköissä. Myös jokaisella työntekijällä on vastuu tuoda esihenkilönsä tietoon havaitsemansa työolojen tai työtapojen epäkohdat ja työyhteisön tilan kehittämistarpeet. Työsuojeluasiat huomioidaan osana perehdytystä niin työntekijöillä kuin esihenkilöilläkin. Työsuojeluun ja työturvallisuuteen liittyvää koulutusta järjestetään vuosittain henkilöstön ja osaamisen kehittämisen sekä koulutussuunnitelman mukaisesti. Yksilölliset koulutustarpeet käsitellään työntekijän ja esihenkilön välillä. Toiminnan muutostilanteissa (esimerkiksi uusiin tiloihin siirtyminen) päivitetään tai laaditaan uudestaan työyksikön vaarojen tunnistaminen ja riskienarviointi sekä tarvittaessa työpaikkaselvitys yhteistyössä työterveyshuollon kanssa. Tarvittaessa tehdään yhteistyötä ISLABin toimipisteiden kiinteistönomistajien ja vuokranantajien kanssa. Ergonomia ja työturvallisuus huomioidaan perehdytettäessä myös opiskelijoita.

10 Työolojen seuranta

Työoloja seurataan ISLAB-tasoisesti vuosittain mm. työterveyshuollon yhteistyönä sekä vaarojen arvioinnista saatavien raportointitietojen avulla (mm. työtapaturmien, ammattitautien ja sairauspoissaolojen määrä). Lisäksi tietoa kerätään ISLABin omista työsuojelun raportoinneista Laatuportti-järjestelmän kautta (turvallisuushavainnot ja työsuojeluilmoitukset). Työsuojelupäällikkö ja työsuojeluvaltuutettu koostavat yhteistyössä vuosiseurannan. Vuosiseuranta käsitellään joka vuoden alussa yhteistyötoimikunnan kokouksessa sekä johdon katselmuksessa. Lisäksi työsuojeluasioita ja raportteja käsitellään säännöllisesti työsuojelukokouksissa ja raportoidaan yhteistyötoimikunnassa.

Työsuojelun toimintaohjelma toimintakaudelle
1.1.2026 – 31.12.2029

[Hyväksyntäaika]
[OID]

11 Toimintaohjelman seuranta ja päivitys

Työsuojelun toimintaohjelma on laadittu koko työsuojelun toimintakaudelle 2026–2029, joka on samalla ISLABin strategiakausi. Työsuojelulain mukaisesti työnantaja vastaa työsuojelun toimintaohjelman laatimisesta. Koska työsuojelutoiminta ja turvallisuuskulttuurin kehittäminen on koko organisaation asia, toimintaohjelman valmistelu tarkempine tavoitteineen on tehty yhteistoiminnassa työnantajan ja henkilöstön edustajien kanssa. Toimintaohjelma on vahvistettu ISLABin hallituksessa.

ISLABin työsuojelun toimintaohjelman laatimisessa ja kehittämisessä noudatetaan ns. jatkuvan parantamisen periaatetta, eli toteutumista arvioidaan käytännön työssä, säännöllisesti työsuojelukokouksissa ja vuosittain yhteistyötoimikunnassa sekä johdon katselmuksessa. Ohjelma tarkistetaan vuosittain, ja päivitetään tarvittaessa, tai strategian päivittämisen yhteydessä. Seuraava työsuojelun toimintaohjelma laaditaan viimeistään uudelle työsuojelun toimintakaudelle 1.1.2030 alkaen.

12 Keskeiset lait ja säädökset

Työsuojelu on lakisääteistä toimintaa. Suurin osa työsuojelua määrittelevistä laeista on ns. työsuojelulainsäädäntöä, jota työsuojeluviranomaiset valvovat. Lisäksi on muita lakeja, säädöksiä tai sopimuksia, jotka sisältävät työturvallisuutta koskevia määräyksiä. Seuraavassa on listattuna keskeisimmät lait ja säädökset, jotka löytyvät lain numeron tai nimen perusteella säädöstietopankista, www.finlex.fi. Lisäksi toimintaa ohjaa lakeja ja säädöksiä tukevat asetukset. Työturvallisuuslainsäädännön lisäksi toiminnassa on noudatettava työmarkkinaosapuolten välisiä työ- ja virkaehtosopimuksia sekä työpaikkakohtaisia ja työnantajan määräyksiä ja ohjeita työturvallisuudesta.

- Työturvallisuuslaki 738/2002
- Työterveyshuoltolaki 1383/2001
- Laki työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta 44/2006
- Laki työneuvostosta ja eräistä työsuojelun poikkeusluvista 400/2004

Työsuojelun toimintaohjelma toimintakaudelle
1.1.2026 – 31.12.2029

[Hyväksyntäaika]

[OID]

- Ammattitautilaki 1343/1988
- Henkilötietolaki 523/1999
- Kemikaalilaki 744/1989
- Laki nuorista työntekijöistä 998/1993
- Laki yksityisyyden suojasta työelämässä 759/2004
- Tapaturmavakuutuslaki 608/1948
- Työaikalaki 605/1996
- Työehtosopimuslaki 436/1946
- Työsopimuslaki 55/2001
- Vuosilomalaki 162/2005
- Yhdenvertaisuuslaki 21/2004

Työsuojelun toimintaohjelma toimintakaudelle
1.1.2026 – 31.12.2029

[Hyväksyntäaika]
[OID]

Kuvailutiedot

	Nimi
Laatija(t)	[Laatija]
Tarkastaja(t)	[Tarkastaja]
Hyväksyjä	[Hyväksyjä]
Osaamisalue	[Osaamisalue]
Työpiste(et)	[Työpiste]
Asiasanat	[Asiasanat]
Korvaa ohjeen	[Korvaa ohjeen]
Kommentit	[Kuvaus]